ОУ“Св.Св.Кирил и Методий“с.Горна Митрополия

УТВЪРДЕНА:
ДИРЕКТОР ДИАНА ТОТКОВА

ПРОГРАМА
ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ
учебна 2022/2023 г.

Настоящата програма конкретизира политики, мерки и дейности, приети в Стратегията за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система в област Плевен съобразно спецификата и конкретните условия в **ОУ“Св.Св.Кирил и Методий“с.Горна Митрополия**

Програмата за превенция на ранното напускане на училище е част от училищната политика във връзка с прилагане на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, приет с ПМС № 100/08.06.2018 г. (Обн., ДВ, бр. 50 от 15.06.2018 г., изм. и доп., бр. 82 от 18.10.2019 г.), както и в други национални, областни, общински и училищни политики с такава насоченост.

I. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОБЛЕМА

1. Анализ на състоянието

1.1. Отпадането от училище и/или преждевременното напускане на образователната система е институционален, социален, а също и педагогически проблем, чието преодоляване е обект на целенасочена училищна политика.

1.2. Брой/% отпаднали/напуснали ученици:

През учебната 2021/2022 година в **ОУ“Св.Св.Кирил и Методий“с.Горна Митрополия** в дневна форма са обучавани 76 ученици.

1.3. Брой ученици, обучаващи се в училището, които попадат в дефинираните по-долу групи:

а) **отпаднали от училище –** няма

1.4. За периода на предходните две учебни години учениците са допуснали отсъствия, както следва:

Учебна година	**Общ брой отсъствия по уважителни причини**			**Общ брой отсъствия по неуважителни причини**		
	Начален	Прогимназиален	Гимназиален	Начален	Прогимназиален	Гимназиален
2019/2020	3214	2411		15	50	
2020/2021	3101	2500		10	51	
2021/2022	2877	2012			32	

1.5. Наблюдават се следните тенденции:намаляване на отсъствията по уважителни и неуважителни причини

1.6. За изминалата учебна година:

а) отсъствията по уважителни причини направени през учебната година са по здравословни причини, за които са представени съответните медицински документи; семейни, удостоверени със заявление от родител/настойник; за участие в извънкласни и извънучилищни дейности съгласно годишния план на училището и получени покани за включване в такива мероприятия;

б) отсъствията по неуважителни причини са направени предимно от ученици в прогимназиален етап,

в) сред основните причини за натрупване на отсъствия по неуважителни причини се открояват, както следва:

- нежелание на ученика да учи: по-голямата част от отсъстващите ученици нямат трудности в усвояването на учебния материал, а по-скоро са с ниска мотивация и са под влияние на външни фактори;
- липса на родителски контрол: родителите в повечето случаи са заинтересовани по-скоро от изхранването на детето си, а не от неговото обучение и резултатите от обучението; част от учениците са деца на т.н. мигриращи родители, които работят в чужбина, а децата се отглеждат от роднини (баби и дядовци), от по-големите деца в семейството или са сами;
- наличие на социални фактори: Част от учениците работят, за да си осигуряват средства.
- ОРЕС също задълбочи проблема с отсъствията на учениците от тези часовете по различни причини *(губят мотивацията и ангажираността си в учебния процес, без живия контакт с учителите и съучениците си, социалната изолация, както и невъзможността на някои ученици да участват в обучение от разстояние*

В края на настоящата учебна година се констатира, че в сравнение с предходните учебни години общият брой на отсъствията по уважителни и неуважителни причини и средният брой отсъствия на един ученик са значително намалели, което доказва ефикасността на системните и целенасочени действия и предприети мерки от страна на училището при изпълнението на училищната програма за намаляване на отсъствията от училище:

2. Предприети мерки от училището по превенция и ограничаване на отпадането:

В ОУ"Св.Св.Кирил и Методий"с.Горна Митрополия се изпълнява програма и се предприемат мерки за предотвратяване на отпадането (чл. 1, ал. 3, т. 2 и 3 от ПМС № 100/08.06.2018 г.), както и прилагането на комплекс от мерки за обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от училище и на група ученици, които поради липса на интерес или ниска мотивация не посещават редовно учебните занятия, имат пропуски в знанията си, допускат отсъствия по неуважителни причини или търсят начини за неправомерно извиняване на отсъствията си. При тези ученици се наблюдават негативни прояви по отношение на дисциплината и междуличностното общуване в училище.

Както през първия учебен срок, така и през втория, обект на специално внимание са и учениците, при които:

- се наблюдава липса на родителски контрол, немотивирани са и са с нисък социален и образователен статус, които през предходната учебна година са допускали повече от 5 неизвинени отсъствия (0 ученици), както и такива с подобни проблеми през настоящата година (7 ученици);
- са налице системни пропуски по даден учебен предмет и/или за които се препоръчва такова обучение в плана за подкрепа;
- имат системни пропуски по даден учебен предмет, изразяващи се в годишна оценка слаб (2), или не са постигнали очакваните резултати, заложени като прагова стойност за успешност при национално външно оценяване, както и за ученици, които напредват при обучението по даден учебен предмет;

Въпреки съдействието от страна на институции *(като отделите за „Закрила на детето" към Дирекции „Социално подпомагане" –МКБППМН –Долна Митрополия* спрямо някои ученици бе постигнат успех с променлив характер.

В изпълнение на училищната програма от страна на училището са предприети мерки, както следва:

2.1. Административни мерки и работа с институциите за превенция на отпадането:

- Отразяване на движението на учениците, проследяване на преместването, писма от/до приемащите училища и

общини по местата на преместване на учениците.

- Наложени санкции от ПС за неизвинени отсъствия на 0 ученици.
- Подаване на информация за ученици, допуснали повече от 5 отсъствия по неуважителни причини – за 0 ученици.
- Търсене на съдействие от кметове по места за установяване на контакт с родителите по местоживеене и обсъждане на мерки и действия за коригиране поведението на ученика – 3 ученици.
- Контрол на редовността на воденето и отчитането на отсъствията на учениците от учители и класни ръководители, коректно отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация – 2 проверки.

2.2. Възпитателни мерки за превенция на отпадането:

а) Работа с учениците:

- изготвяне на индивидуална оценка на учениците в риск от отпадане и своевременно вписване в училищния регистър на застрашените от отпадане ученици;
- предприемане на индивидуални мерки и дейности за превенция на ученици в риск на ниво училище;
- включване в дейности на училищния ученически съвет и създаване на подкрепяща среда – организиране на ученически пространства, забавни музикални междучасия, гледане и обсъждане на филми с учебно-възпитателна цел, провеждане на занятия по подхода „връстници обучават връстници“ и др.;
- паралелкови дейности и изяви за превенция на отпадане и работа с деца в риск съгласно плановете на класните ръководители;
- индивидуална и допълнителна работа с учениците с отсъствия – консултации, беседи, възлагане на персонални задачи, стимулиране на положителни постъпки и изяви;
- включване на учениците в риск от отпадане в извънкласни и извънучилищни дейности – участие в училищни празници, организиране на спортни празници и състезания, екскурзии, участие в патриотичната програма на община Долна Митрополия, съвместни инициативи с библиотека, читалище, център ИИД Байкал и др.;
- установяване на диалог училище – институции, имащи отношение към проблема и провеждане на съвместни инициативи с МКБППМН, инспектори от ДПС-МВР.

б) Ученици, на които е оказана обща подкрепа чрез допълнително обучение по учебни предмети през учебната 2021/2022г-15

	Общо	**От тях, за които:**

	ученици, участвали в допълнително обучение	**българският език не е майчин**	**имат системни пропуски, получили оценка слаб (2)**	**се препоръчва допълнително обучение в плана за подкрепа**	**е проведено допълнително обучение по отделни учебни предмети за компенсиране на липсата на взаимодействие с учителя (вкл. ученици, които са се обучавали несинхронно от разстояние)**	**е проведено допълнително обучение поради отсъствие от училище повече от 10 дни по уважителни причини.**
	13	**13**	**Слаби оценки входно ниво**	**Обща подкрепа 13**	**10**	**1**

- **Ученици, на които е оказана допълнителна подкрепа през учебната 2022/2023 г.**

Допълнителна подкрепа за ученици	**Брой ученици**
Със СОП	0
В риск	0
С изявени дарби	0
С хронични заболявания	5

- **Работа с родителите**
  - Запознаване на родителите с нормативните актове и училищни документи (ПДУ, мерки и др.), засягащи техните задължения и отговорности, както и дейности по превенция на ранното напускане на училище.
  - Прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите-партньори на училището.
  - Индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца.

- **Работа с педагогически специалисти и непедагогически персонал:** Изготвени училищни документи, насочени към подобряване на организационно-административната култура на длъжностните лица.

2.3. В резултат на изпълнението на програмата през учебната 2022/2023 година може да се направят следните изводи:

- Прилаганите мерки са оказали очакваното възпитателно въздействие и броят на допуснатите отсъствия, както и учениците, носители на отсъствия, е значително по-малък в сравнение с предходните години.
- Повишила се е организационно-административната култура на учителите и класните ръководители по отношение на регистрирането и отчитането на отсъствията на учениците.

II. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Ограничаване отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система чрез провеждане на целенасочена и ефективна училищна политика и координирани действия и мерки.
2. Осигуряване на институционална подкрепяща среда спрямо ученици в риск от отпадане чрез създаване на положителни нагласи към образователния процес, изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност.
3. Подобряване на взаимоотношенията с институции и с родителите на учениците с риск от ранно напускане на училище.

III. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Недопускане на ученици, отпаднали от училище или преждевременно напуснали образователната система.
2. Създадени условия и повишена мотивация за посещение на училище.
3. Подобряване на учебните резултати и осигуряване на своевременна и адекватна образователна подкрепа за развитието на учениците, включително на ученици от уязвими групи.
4. Активизиране ролята на родителската общност и взаимодействие с педагогическите специалисти и институциите за достигане на ефективни резултати.

IV. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

1. Намаляване на отсъствията по уважителни и неуважителни причини с 10 % в сравнение с предходната учебна година:
   1.1. брой отсъствия в края на срока/учебната година;
   1.2. брой санкционирани ученици за отсъствия;
   1.3. брой ученици с 5 и повече отсъствия по неуважителни причини;

1.4. брой ученици, положили изпити за определяне на срочна и/или годишна оценка по учебни предмети поради допуснати отсъствия.

2. Подобряване на учебните постижения на застрашените ученици.
3. Брой ученици в риск от отпадане, включени в училищни дейности.
4. Брой родители, на които е оказана институционална подкрепа.

V. ФИНАНСИРАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

1. От бюджета на училището.
2. Целеви средства за осигуряване на:
   2.1. учебници на учениците от V – VII клас;
   2.2. безплатен транспорт за пътуващите ученици до завършване на средно образование;
   2.3. стипендии – ученици след завършване на основно образование.
   2.4. предоставяне в натура на отпуснатите семейни и социални помощи в съответствие с индивидуалните потребности на учениците
3. От НП на МОН.
4. Проекти.

VI. МЕРКИ И ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА

№	Дейности за реализиране на мерките и политиките	Отговорник	Срок
Мярка : Институционални дейности за реализиране на мерките и политиките за превенция на ранното напускане на училище			
1.	Проучване и определяне на учениците в риск от ранно напускане на училище по преценка на класните ръководители, чрез изготвяне на индивидуална оценъчна карта.	Кл. ръководители/	м. октомври
2.	Вписване в регистър на учениците до 16-годишна възраст в риск от ранно напускане на училище и попълване на електронен формуляр към РУО. *(При настъпили промени през учебната година информацията се актуализира.)*	Директор /	съгласно текста
3.	Сформиране на екипи за работа с всеки от учениците, който е застрашен от ранно напускане на училище. *(Екипът се сформира със заповед на директора и включва кл. ръководител, педагогическия съветник и учител, на когото ученикът има*	Директор / педагогически съветни	съгласно текста

	доверие).		
4.	Изготвяне на индивидуална програма за всеки от учениците, застрашен от ранно напускане на училище и работа по нея. *(Прави се оценка на основните проблемни зони, идентифицираните потребности и интереси и се набелязват целите, средствата и мерките за въздействие и закрила. Изработва се индивидуален план за работа).*	Кл. ръководители/	м. октомври
5.	Повишаване на уменията на педагогическите специалисти за работа с ученици с различни обучителни затруднения, липсваща мотивация за учене, под влияние на външни фактори, занижен или липсващ родителски контрол.	Главен учител/	Съгласно плана за квалификация
6.	Разработване на стратегии за работа с родители от различните типове трудни семейства.	кл. ръководители	м. октомври
7.	Осигуряване на безплатен транспорт на всички пътуващи ученици до завършване на средно образование.		През уч. година
8.	Предложение за отпускане на семейни и други помощи в натура според индивидуалните потребности на учениците	Кл. ръководители	При необходимост
9.	Контрол по спазване на задълженията на учителите по регистриране на отсъствията на учениците, посещаемостта на учебните часове и извънучебните дейности.	Директор	По плана за контролна дейност
10.	Контрол по спазване на задълженията на класните ръководители за оформяне и отчитане на отсъствията на учениците.	Директор	По плана за контролна дейност
11.	Ежемесечно подаване на информация в ИСРМ за ученици с 5 и повече неизвинени отсъствия.	Класни ръководители, Определено длъжностно лице за работа в ИСРМ	До 15-то число на месеца
12.	Ежемесечно подаване на информация за отсъствията на учениците чрез информационната система на МОН – модул „Отсъствия“.	Директор	До 5-то число на месеца
13.	Изготвяне на доклад-анализи от кл. ръководители за първи учебен срок и в края на учебната година за броя на отсъствията по неуважителни причини, ученици в риск от отпадане и предприети мерки, резултати.	Кл. ръководители	След първи учебен срок и края на учебната година

14.	Изготвяне на анализ и оценка на резултатите при изпълнение на настоящата училищна програма за превенция на отпадането и намаляване на отсъствията от училище.	, кл. ръководители	м. юли - септември
Мярка: Превенция и подкрепа на учениците и осигуряване на позитивна образователна среда			
1.	Своевременно идентифициране на причините за изоставане в усвояването на учебния материал и застрашеност от отпадане на определените в риск ученици.	Учители по учебен предмет, класни ръководители, екипи за подкрепа	През учебната година
2.	Анализ на постиженията и дефицитите на застрашените от отпадане ученици и осъществяване на педагогическа подкрепа от страна на учителите и училищното ръководство	учители по предмети, екипи за подкрепа	м. октомври
3.	Разработване на програми за компенсиране на дефицити по съответните предмети.	Учители по предмети	До м. ноември
4.	Провеждане на задължителна допълнителна индивидуална и групова работа по съответните предмети, предоставяща възможности за индивидуален темп при усвояване на учебния материал от застрашените от отпадане ученици.	Учители по предмети	През учебната година
5.	Осигуряване на обща и допълнителна подкрепа на учениците съгласно специфичните им потребности	Директор, логопед	През учебната година
6.	Прилагане на индивидуален и диференциран подход за акцентиране на личните способности на ученика и осигуряване на изява	Учители по предмети	През учебната година
7.	Включване на ученици с образователни дефицити в групи за тяхното преодоляване по НП, проекти и др.	Учители по предмети	През учебната година
8.	Включване на учениците в риск от отпадане в специфични училищни дейности за изява на творческия им потенциал – училищни празници, състезания, конкурси и др. - инициативи, насочени към гражданско, екологично, патриотично възпитание, свободен достъп до училищната база, кариерно ориентиране и консултиране, превенция на рисковете и др.	Класни ръководители,	През учебната година
9.	Повишаване обхвата на учениците, включени в ЦОУД и осигуряване на условия за ефективното ѝ провеждане.	Класни ръководители, учител в група	м. септември

10.	Дейности на училищния ученически съвет и ученическите класни съвети в подкрепа на ученици в риск от отпадане вкл. и по подхода „Връстници обучават връстници“.	Педагогически съветник, ръководство на ученическия съвет	През учебната година
Мярка: Подобряване на взаимоотношенията с родителите на учениците с риск от ранно напускане на училище и институциите			
1.	Осъществяване на ефективен диалог между училището и семействата на застрашените от отпадане ученици за идентифициране на проблемите и предлагане на възможности за решение, а при необходимост, търсене съдействието на специалисти за оказване подкрепа на родителите и на ученика.	Директор, класни ръководители	При необходимост
2.	Провеждане на алтернативни родителски срещи с цел постигане на взаимно опознаване, ползотворна комуникация и доверие. Ангажиране на членове на Обществения съвет, родителския актив на паралелката за съдействие в решаването на проблеми, свързани с превенция на отпадането от училище на ученици и работа с техните родители.	Директор, класни ръководители, педаг.съветник, одители	По график и при необходимост
3.	Организиране на информационни и обучителни кампании, които да стигнат до родители и настойници. Повишаване информираността на ученици и родители за последиците от ранното напускане на училище */ организиране на срещи с лица, получили втори шанс, препоръчване на филми с подходяща тематика/*	Класни ръководители, педагогически съветнк	По план на кл. ръководител,
4.	Оказване на практическа педагогическа помощ на родителите при необходимост от съдействие в различни ситуации */методическо консултиране на възрастните как да подпомагат процеса на учене вкъщи, при безпричинно отсъствие от училище и др./;*	,кл. ръководител	При необходимост
5.	При необходимост класните ръководители посещават учениците, застрашени от ранно напускане на училище, в домовете им и търсят възможности за привличане на родителите като партньори, местната общност.	Кл. ръководители,	При необходимост
6.	Системен контрол върху отсъствията и своевременно информиране на родителите.	Кл,ръководители	През учебната година

7.	Съвместна работа с ДА „Закрила на детето", Д „СП", МКБППМН, МВР-ДПС, общинска администрация при необходимост от оказване на въздействие върху ученици, застрашени от отпадане и техните семейства.	Класни ръководители,	При необходимост
8.	Уведомяване на институциите (Община, МКБППМН, Дирекция „Социално подпомагане") за прилагане на законови лостове по отношение на родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище.	Класни ръководители	При необходимост
9.	Оказване на своевременна подкрепа на ученици съгласно Координационен механизъм	Класни ръководители	При необходимост
10.	Предприемане на действие съгласно Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на ученици в задължителна предучилищна и училщна възраст	класни ръководители,	През учебната година

Настоящата програма за превенция на ранното напускане на училище е обсъдена и приета с Решение, взето с Протокол №8/02.09. 2022г. от заседание на Педагогическия съвет с участието на представители на Обществения съвет на училището и е утвърдена със Заповед № РД 12-67 /15.09.2022 г. на директора.

ДИРЕКТОР:
(ДИАНА ТОТКОВА)